

[Jørgen Winther]

Jørgen Winther (V):

Formålet med Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling er at støtte en sund udvikling i de central- og østeuropæiske lande.

Denne bank er et vigtigt instrument for at fremme markedsøkonomien. Den Europæiske Bank skal hjælpe til at oprette konkurrence-dygtige private aktiviteter, især små og mellemstore virksomheder. Den skal hjælpe markedsøkonomien til at blomstre, og vi skal helst ikke i den forbindelse have en form for fransk planøkonomi.

Det skal også være sådan, at den skal støtte sunde projekter, som vedrører flere modtagerlande, dvs. arbejde på tværs af de forskellige landegrænser.

Derudover synes vi også, at det er væsentligt, at den skal fremme en miljømæssigt sund og bæredygtig udvikling.

Det er en meget væsentlig opgave, at vi fra Danmark også får givet en god støtte til Østlandene, så markedsøkonomien kan komme til at blomstre i disse lande, for ellers risikerer vi på længere sigt, at det også kan blive dyrt for Danmark.

Alt i alt støtter Venstre ratifikationen, og vi håber på en nogenlunde hurtig behandling i udvalget, hvis det er nødvendigt at få sagen i udvalg.

Riishøj (SF):

Vi kan fra SF's side støtte ratifikationen af overenskomsten om Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling.

Som debatten allerede har vist – den er jo kort – vil der nok være politiske meningsforskelle med hensyn til, hvordan bistanden helt konkret skal ydes. Vi har ikke noget imod fra SF's side, at markedsøkonomien kommer til at blomstre, det kan jo ske på mange forskellige måder, og det kan naturligvis også ske ved at støtte privatinvesteringer.

Det afgørende her er, at den afstatsliggørelse af statslige virksomheder, der sker i de østeuropæiske lande, sker på en økonomisk rationel måde, men om ejendomsforholdene bliver rent private eller blandet offentlige/private, andels-eje eller på anden måde med nogle kapitalpensioner involveret i virksomhederne, det må de østeuropæiske lande bestemme selv.

Der er jo også noget, der hedder demokrati i Østeuropa, og noget af den diskussion, som vi

nok vil få, og som jeg også håber vi får i hvert fald engang til efteråret, når vi får handlingsplanen fra regeringen for hjælp til Østlandene, er jo, hvilke politiske betingelser man skal stille til bistanden. Den diskussion er ganske væsentlig.

Det er klart, at for en bank må det overordnede mål være, at midlerne anbringes effektivt, men at man altså også respekterer de landes nationale forudsætninger og de demokratisk valgte parlamenters prioriteringer. Og det er altså en afvejning, vi altid skal gøre os i Vest, om vi skal sætte Østlandene under administration, eller om vi på en eller anden måde skal løse problemerne i en fornuftig dialog med de østeuropæiske lande.

For som hr. Duetoft nævnte før, så er det jo altså ikke let at lave markedsøkonomi efter 40 års planøkonomi. Man har ikke en børs, man har ikke et aktiemarked, man har et elendigt udviklet kommunikationsnet, man har et telefonnet, der dårlig nok fungerer. Derfor er det jo nok en god idé at overveje, hvilke områder man investerer på, og ikke forjage sig og gennemføre nogle uoverlagte projekter.

Det er nogle af de ting, der kan være politiske meningsforskelle om, men at vi har brug for at opbygge en bank for genopbygning af udviklingen i Østeuropa, kan vi naturligvis støtte, og så må det rent ud sagt være de politiske magtforhold i Vesten, der afgør, i hvilken grad og på hvilken måde man yder støtten.

Noget andet, som selvfølgelig hænger nøje sammen med oprettelsen af denne bank, er selvfølgelig Østlandenes gældsproblem, som er gigantisk stort, omkring 120 mia. \$ i gæld. Igenem banken forøger man sådan set de østeuropæiske landes gæld oven i den gamle kæmpe-mæssige gæld, som for flere af landene sluger op imod 80-100 pct. af deres samlede eksport bare til tilbagebetaling af gælden. Oprettelsen af denne bank må kædes sammen med en løsning af de østeuropæiske landes gældsproblemer. Gør man ikke det, kan vi få meget store vanskeligheder i de kommende år med hensyn til finansieringen af Østlandestøtten.

Med disse bemærkninger vil vi fra vor side meget gerne medvirke til en hurtig behandling af forslaget, så banken kan starte til det fastlagte tidspunkt.

Kirsten Madsen (FP):

Når man læser beslutningsforslag nr. B 54,